

N:o 12.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.

Expedition:
Kammakargatan 50, n. b.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 8 Juni 1895.

Pris:
Helt år 5 kr. — Lösnummer 25 öre.

Annonspis:
10 öre petitraden (15 öre utl.)

15. Årg.

Frederik Frederiksen.

Flt sedan »den svenska näktergalen» Jenny Lind började fira sina triumfer i England och efter det hon sedermera tillhörde detta land såsom egande sitt hem i eller vid dess hufvudstad, har det svenska namnet haft

god klang hos engelsmännen då det gält idkare af Jenny Linds konst eller tonkonsten i allmänhet. För närvarande finnas flere musikidkande svenskar i England, som der åtnjuta godt anseende. Vi erinra då om fröken Hildegard Werner och hennes musikinstitut i New-castle on Tyne, sångerskan fröken Victoria Bundsen, sedan länge bosatt i London som sånglärarinna, fröken Agnes Janson, den der mycket uppburna konsert- och äfven operasångerskan, och fru Anna Lang-Wolseley, den utmärkta, omtyckta violinvirtuosen. Till dessa sluter sig ännu ett namn, den unge violinkonstnär, hvars bild vi här meddela jemte de korta biografiska notiser vi funnit i en engelsk musikjournal under hans i denna intagna porträtt. Vi kunna af goda skäl räkna herr Frederiksen som svensk, då han, ehuru född i Norge, har sitt föräldrahem sedan länge i Göteborg och, efter hvad vi sett i en

svensk tidning, betecknas som »Göteborgs-violinist». En särskild anledning att uppmärksamma honom nu ha vi fått i hans nyligen skedda utnämmande till »First violin Professor» vid det stora Croydon-konservatoriet i London.

Frederik Frederiksen är född i Fredrikshald den 23 november 1869; hans fader är dansk, hans moder nor-

ska och i Sverige har han fått sin uppfostran. Redan tidigt började han leka violspelare, och det var väl detta som föranledde att en vän till familjen, då han var sex år gammal, skänkte honom en violin. Året derpå började han att studera violspelet och i sitt nionde år uppträdde han dermed offentligt. Han arbetade flitigt tills han var 15 år och begaf sig derpå till

Leipzig, der han vid konservatoriet under tre år studerade violinspel under Hans Sitt och prof. Friedr. Hermann samt harmoni för S. Jaddassohn. Han utgick ur konservatoriet med goda betyg och ådagalade på hufvudpröfningen stor färdighet i utförandet af Sitts Concertino i A moll. År 1888 finna vi honom i Berlin, der han under ett år tog undervisning af Emile Sauret. Derifrån for han till Paris och fortsatte sin musikaliska utbildning under ledning af den utmärkte violinisten Martin Marsick och erhöi plats som förste violinist i Lamoureux' berömda orkester. Därefter gjorde han en konsertresa i Norge tillsammans med fru Agathe Backer-Gröndahl, och återkommen till Berlin uppträdde han som solist med filharmoniska orkestern och på andra konserter. År 1891 spelade han i Sverige med Sauret i hans stora duett. I Norge spelade han Raffs konsert på ett sätt, som

Frederik Frederiksen.

inbringade honom mycket beröm af Grieg. Herr Frederiksen bildade nu en stråkkvartett, med hvilken han först uppträdde i Kristiania och sedan vidare på en konserttur.

Till England kom herr Frederiksen i slutet af 1892 och spelade der första gången i början af 1893 på en konsert. I maj månad samma år och under säsongen spelade han å Kristallpalatsets konserter och i maj 1894 på de skandinaviska konserterna i Queens hall. Före sin utnämning till professor vid Croydon-konservatoriet var hr Frederiksen lärare vid Hampstead-konservatoriet och »London organ school of the International College of Music». Hur högt han är värderad af sin lärare Emile Sauret kan man finna deraf, att denne tillägnat honom några af sina sista kompositioner, »Scènes villageois», utgifna hos Stanley Lucas and Co., London. Af dessa (nr 1 »Le Matin», nr 2 Pastorale, nr 3 Vieille chanson och nr 4 Danse) spelade hr Frederiksen den första nyligen på en konsert i Canterbury. Om hr Frederiksen yttrar »The Musical Exchange-Journal» att konstnären utvecklar egenskaper, som böra snabbt föra honom fram i violinisternas främsta led.

Franz Schubert och Rossini.*

Af Elise Polko.

Det var en musikers lilla rum tre trappor upp i den gamla kejsarstaden vid sköna blåa Donau. Ett vanligt piano stod uppslaget, belastadt med noter och allehanda papper, samt — damm. Att ingen ordnande kvinnohand här förde spiran kunde ett uppmärksammat öga se vid första anblicken. Framför fönstret stod ett enkelt skrifbord med skrufstol; de hvita gardinerna voro af tvivelaktig renhet och nedsläppta framför de små rutorna. Ett gammalt notskåp, en urblekt soffa, ett rundt bord och några stolar samt en ful jernkamin fullbordade det enkla möblemang. Väggar och tak voro gråa af rök; ty rökande vänner, yngre och äldre konstnärer, brukade ej pålägga sig något tvång här. Blef den blåa dimman allt för tjock, hände väl att dörren till sofrummet kastades upp; men att öppna fönstret föll sällan någon in.

Öfver, under och bredvid den nästan obrukbara spegeln sutto talrika silhuetter och litografier; deribland flera porträtt af Beethoven. På väggen bakom arbetsbordet, så att den skrifvande måste se dem, hvarje gång han slog upp ögonen, hängde flera präktiga teckningar och ett par akvareller.

Bland de många skisserna förekom oftast egarens till rummet ungdomliga

hufvud. Ett bredt ansigte, omgifvet af yfvigt lockigt hår, en kort näsa och fylliga läppar; bakom stora glasögon blickade ett par barnögon fram. Nottecken, såsom fjerndels och åttondels pauser, violin- och basklaver betäckte bröst och armar på dessa teckningar. Inunder stod att läsa som devis: »Huru vår Franz skakar noter ur ärmarna.» Att konterfejet var likt måste hvar och en tillstå, som nu såg originalet träda ut ur sofrummet, iklädd en bredskyggig, något omodern hatt.

Det var en kall och fuktig Marsdag; en stark vind kom fönsterrutorna att skallra och regnet föll i strida skurar. På arbetsbordet stod en frisk violbukett. Ett ännu ej fullt torkadt notblad låg bredvid. Till noterna var Uhlands text:

»Die linden Lüfte sind erwacht,
Sie säuseln und wehen Tag und Nacht.»

Två yngre män stormade in och kastade hattar och nothäften på bordet.

»Hvad? Ämnar du gå ut, Schubert», frågade den äldre? »Du har väl icke glömt att vi äro bjudna till Dietrichsteins i afton? Jag ville gerna först gå igenom en sång i din närvaro, innan jag sjunger den för människorna derborta. Czahy ackompanjerar mig.»

»Stanna ni här, jag kommer strax tillbaka. Det är en tung färd och ledsam uppgift: jag måst köpa mig ett par nya glasögon. De gamla har jag slagit sönder och sedan förlagt dem. Ni veta ju, att jag tyvärr icke kan vara utan en sådan sak och i grefve Dietrichsteins palats måste man dessutom uppträda på ett passande sätt. Kanske hittar ni klenoden; ni ha bättre ögon. Se efter det och öfva er under tiden så mycket ni vilja: jag skall skynda mig! Adjö!»

Det var två glada kamrater, äkta Wienerbarn, hvilka nu inkvarterade sig i musikerns lilla rum: den omtyckte operasångaren Michael Vogl och hans oskiljaktige följeslagare Czahy, hvilken var lika mäterlig ackompaniator, som den andre utmärkt romanssångare. I hela Wien hade Vogl blott en enda rival att frukta: baron Karl von Schönstein. Men denne aristokratiske sångares styrka låg i lyriken; skönare och med finare uppfattning har väl aldrig Schuberts »Müllerlieder» blifvit föredragna. Vogl deremot sjöng med hänförande dramatiskt temperament. Han hade nyligen under hejdlöst bifall uppträdt med Erbkönig. För några dagar sedan hade hans vän och skyddsling fullbordat en komposition, hvilken han helsade med jubel, såsom varande särdeles lämplig för hans konstnärliga uppfattning. Otåligt afvaktade han den stund, då han fick göra den känd för en större krets. Det var Heines dikt »Am Meer».

Festen i den fine konstvännen, grefve Dietrichsteins palats, skulle blifva en storartad afslutning af säsongen.

Allt hvad berömdt och förnämt Wien egde, var inbjudet. Alla musiker, utom Franz Schubert, visste till hvilkens ära detta lysande sällskap var sammankallat. Hans vänner hade afsigtligt hållit detta hemligt för honom. Han var blyg af naturen och kände sig generad i större sällskap. I sin anspråkslöshet hade han ej haft tillräckligt mod att besöka den store Beethoven, eller tillsända honom en komposition. Ofta hade han stått utanför hans port, men med samma känslor, som när man begifver sig till tandläkaren. Och alltid vände han åter hem.

Denna gång gälde det, att också i Wien fira en berömd gäst från Italien, Giacomo Rossini, hvilken lät tala om sig mycket och hvars nyaste opera »Zelmire» nyss blifvit uppförd derstädes. Titelrolen hade sångerskan Colbran, sedermera madame Rossini, utfört på ett glänsande sätt.

Otello och andra operor af »svanen från Pesaro» skulle nu följa. Hela Wien trängde sig för att få biljetter till föreställningarna och alla, som kommo i närmare beröring med dirigenten och mästaren, föllo i hänryckning öfver hans älskvärdhet och verldsmannasätt. De förnämsta familjerna, hvilka han i sällskap med sin fru besökte, togo mot honom med öppna armar.

Redan ofta hade Schuberts närmaste vänner, målaren Moritz von Schwind och skalden Franz von Schober sökt öfvertala honom att förelägga den firade några af sina sånger. Rossinis egen sång skildrades som mycket vacker och hvad som ej låg för hans röst sjöng kanhända Colbran. En italiensk text var ju lätt att lägga under.

Hvad tjänade det väl till att skaka sånger dussinvis ur ärmarna, när det stora flertalet ej lärde att känna dem? Den gamle Salieri, Schuberts läromästare, hvilken nu en gång fått i sitt hufvud, att något utomordentligt gömdes inom hans lärjunge, skulle nog med glädje åtaga sig förmedlandet. Men alla dylika föreställningar voro fruktlösa.

»Om icke mina sånger blifva kända och älskade för sin egen skull, äro de heller icke värda det» svarades alltid; »Rossini har väl ingen hjälpt.»

Så lät man då den besynnerliga människan vara och nöjde sig med, att då och då i mindre musikkretsar, och under stor förtjusning, föredraga Schuberts sånger eller pianokompositioner. Den större publiken sväfvade i okunnighet om den kompositör, hvars skatter dagligen ökades, men dock förblef fattig och obemärkt, endast ärad af sina trogna vänner.

Ja, de båda vännerna sökte ifrigt denna eftermiddag i Schuberts rum efter glasögonen; till och med ifrigare än en gång Ludvig von Beethoven efter den förlorade groschen, hvars förlust framkallade ett så härligt rondo. Den hemvändande, hvilken ängsligt,

* Ur »Harmonier» af Elise Polko, öfvers. af Annie Wall (Fr. Skoglund's förlag. Stockholm). Berättelsens titel är »In memoriam».

som ett dyrbart konstverk bar de nya dyra glasögonen, skrek högt vid den öfverraskande syn, som mötte hans öga. Ingen sak stod längre på sin gamla plats, och alla skisserna och taflorna på väggarna voro omvända. Sängens innehåll låg på och under klaveret; arbetspulpeten och bordet voro betäckta af klädesplagg, vattenfatet tronade i soffan och de funna gamla glasögonen hängde konstrikt anbragta på en gammal spik i väggen.

Men midt i detta virrvarr intonerade plötsligt Czahy vid klaveret de högtidliga inledningstakterna och Vogl stämde upp med sin härliga röst:

»Das Meer erglänzte weit hinaus
Im letzten Abendscheine.»

Men »tårarne» vid slutet grätos ej af den »olycksaliga kvinnan», utan af den djupt upprörde kompositören sjelf. Hvad brydde han sig väl om, att han satte sig i vattenfatet i stället för i soffan? Och de båda andra glömde att skratta deråt.

»Jag har funnit en ny sång på ditt arbetsbord», sade sedan Vogl vid bortgåendet; »den tyckes mig icke vara så illa, det är ännu tid att taga den med till Schönstein; honom passar den nämligen, men icke mig. Hvem vet, kanske sjunger han den redan i afton. — Kom icke för sent, Franzel; du vet, att Dietrichstein älskar punktlighet. I natt följa vi dig hem och hjälpa dig att ställa allt i ordning igen.»

I sådan glans som denna afton, hade aldrig förr de vackra rummen i det gamla palatset Dietrichstein strålat. Sällan kunde väl ett sällskap uppvisa så många berömda och stora namn, och kännare påstodo, att sedan Wienerkongressen hade man ej sett så sköna damer församlade. Rossini skulle erkänna, att det äfven på andra sidan Alperna funnos hänförande kvinnor.

Och mästaren beundrade dem också. Man trängdes omkring honom, smålog mot honom, skänkte honom blommor och mottog tacksamt hans till hälften italienska, till hälften franska artigheter. Gammal och ung bemödade sig om att hylla honom som en konung.

»Den som ändå blefve så omhuldad», sade Grillparzer till den unge skalden Franz von Schober. »Bland våra musiker finnas dock de, som äro främlingen jemngoda. Men för dem ställer man ej till fester.»

»Jag tänker just på Schubert», svarade von Schober, »han kunde stoppa tio Rossini i sin ficka. Men han är och förblir för anspråkslös. Vogl skall sjunga en ny sång af honom i afton. Gif akt, Grillparzer, om den ej är mera dramatisk än en hel opera.»

Baron von Schönstein trädde fram med ett nothäfte i handen.

»För ett par timmar sedan, gaf mig Vogl en ny vårsång af Schubert», sade han; »jag skall försöka att sjunga

den. Jag fruktar blott att ingen vill höra på. Den är rätt lång och så skall ju Rossini sjunga sjelf. Då har ingen tålmod att höra på en sång af okänd mästare.»

»Hvar är Schubert?», frågade Vogl i förbifarten? »Har ingen af herrarne sett honom? Grefvinnan Esterhazy, hans lärjunge, har nyss frågat efter honom.»

»Den lycklige», skämtade Moritz von Schwind och trädde närmare. »Jag skall söka upp honom. Kanske gömmer han sig tillsammans med Lenau — de der båda människoskygga bruka tycka om, att hålla sig borta.»

Ja, hvar fanns Schubert? Han hade punktligt infunnit sig i palatset, men förskräckt och förvirrad af prakten och den lysande, sorlande mängden, hade han dragit sig undan. Här och der ropade en bekant stämma hans namn. Hade han anat, att en dylik fest skulle firas här i dag, vore han säkerligen icke hitkommen. Hvarföre var han väl här? Hvem saknade honom? Hvem frågade efter honom? Ingen. Och hvad hade musikern att skaffa med detta sällskap?

Schubert hamnade äntligen i ett sidorum, hvarest endast några få voro församlade. Djupt dragande efter andan, stannade han bakom en dörr. Till följd af sina nya glasögon, kände han sig dubbelt olustig och osäker; han hade icke hunnit vänja sig vid dem, och de sutto heller icke riktigt fast.

En hand lade sig nu på hans skuldra. »Men Schubert, här får ni icke stå! Baron Schönstein skall strax sjunga en af edra sånger. Skada blott, att den berömda gästen ej kan förstå texten.» Det var hans gynnare, den intelligente musikvännen, doktor Sonnleithner.

En berömd gäst?

Det måste vara Beethoven, den arme, hvars öra musikens klang ej mera kunde nå.

»Är det möjligt — Beethoven?»

»Nu drömmer ni igen, käre Schubert; hvad skulle den döfve, mennisko-fiendtlige mannen göra här? Det är Rossini.»

Endast några steg hunno de båda taga, då från den mäktiga flygeln ljud den melankoliska inledningen till Schuberts senaste sång: »Die linden Lüfte sind erwacht.» En ädel mansröst föll in och som en vårfågla med allt sitt ljudva svärmod drog sången genom rummet.

Men hvem hörde väl på? Endast ett litet försvinnande antal »troende». Den stora mängden väntade blott otåligt på en sensationel tilldragelse: Rossini och Colbran skulle sjunga! Ty ska sånger finge man nog höra ofta ändå. Hvarför kom man med dem just i dag? Unge Schubert komponerade visserligen mycket vackert, och inhemska konstnärer borde man ju

uppmuntra; men hvad var han i jemförelse med Rossini?

Således drogo »linden Lüfte» spårlost förbi, ehuru man af artighet mot den aristokratiske sångaren klappade i händerna. Den firade gästen mumlade ett »bravo», men hviskade också sin fru i örat: »skada, att dessa tyskar alltid skola besjunga våren så melankoliskt. Sången skall ju prisa våren, men jag tycker den snarare tolkar vinterns lof.» I Rossinis sedan käckt och insmickrande sjungna »Ständchen» kunde man ej upptäcka spår af tysk melankoli. Då de sista tonerna förklingat, brusade en storm af jubel emot honom. Damera beströdde honom med blommor och togo med våld notbladen ur hans händer för att dela sins emellan. Strax derefter firade de manliga gästerna i högsta hänryckning Colbrans sång. »Evviva la Diva!» skallade det åter och åter genom rummen.

Obegripligt var blott att festgifvaren ville föra fram för sina gäster ännu en inhemska sångare! Skulle nu Michael Vogl komma med en tysk sång efter en sådan storm af tacksam rörelse, hvilken egnats en Rossini! Då var, till och med för den omtyckte operamedlemmen, ett litet nederlag att förvänta. Och hvarthän syftade nu dessa konstmäcenater med sin Franz Schubert? Han kunde vänta ännu, han var ju så ung.

Sjelfve gamle Salieri bemödade sig nu att öfversätta diktens text för sin italienske landsman. Hans svaghet för sin lärjunge Schubert var allmänt bekant.

Men nu sjöng tolken för den Schubertska sångmön, djupt rörd och så, som kanske ingen efter honom med undantag af Wilhelmine Schröder-Devrient sjungit, sången »Am Meer».

Alla tego. Först då Rossini blek och upprörd ilade fram och slöt sångaren i sina armar, löste sig förlamningen och ett våldsamt bifall bröt löst.

Nu ropade grefve Esterhazy: »Tänk äfven på kompositören! Hvar är vår Franz Schubert?»

Och nu gick namnet från mun till mun; och sjelfva Rossini försökte att uttala det. Den unge musikerns vänner sprungo förgäfvets sökande omkring. Efter det måttliga uppseende, hans vårsång väckt, hade han smugit sig undan och dolt sig i en fönsternisch.

Men två flickögon upptäckte honom derborta. Den förtjusande Karoline Esterhazy stod plötsligt framför sin läromästare och sade leende och rodnande:

»Kom med mig, herr Schubert; ni hör ju, att man ropar er. Min far vill föreställa er för maëstron, som är utom sig af glädje öfver eder sång. Sådana ögonblick får man icke försumma. Ni skall icke vara något barn. Kom nu, jag följer er!»

En liten smal flickhand sträcktes ut mot den unge musikern och Schubert

grep den med häftigt klappande hjerta. Ack, denna hand tillhörde ju hans konstnärssjäl's ideal, den hemligt älskade, hans underbart talangfulla lärjunge Karoline Esterhazy, som han då tillägnade alla sina kompositioner.

Sålunga skred det omaka paret genom den förvånade mängden. Mången beundrande blick föll på den vackra flickan, mången lysande kavaljer afundades den oansenlige musikern.

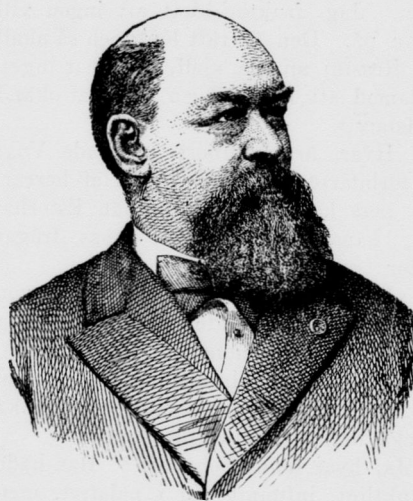
Det stora ögonblicket var kommet; den okände tyske kompositören blef af greffe Dietrichstein under alla formaliteter, presenterad för den berömde italienaren. Rossini omfamnade honom och öfverhopade honom med hänryckta ord, hvaraf han troligen ej förstod en stafvelse. Då han bugade sig djupt, gled de olycksaliga nya glasögonen i golvet. Kanhända observerade ingen annan än Franz Schubert sjelf, att italienarens fot oaktsamt trampade på glasen. Men egaren visste icke, hvilken som några minuter senare, stack dem i hans hand. Ena glasets var krossadt, det andra hade fått en stor spricka. De kunde svårligen användas mera. Sålunda var den stora utgiften förgäfvad. Huru mången beundrare till den berömde gästen, hade icke gerna denna afton med glädje upptagit dem och bevarat dem som en oskattbar klenod, till minne af att hans fot berört dem.

I Schuberttrummet å den storartade Wienermusikutställningen 1892 stod en dag en af kejsarstaden högt firad gäst, en ung italiensk musiker, Pietro Mascagni och blickade på de der samlade minnena af den störste tyske romansångare, hvars korta lif försvann i skuggan och hvars enda solstråle var hans vänners kärlek. Mascagnis mörka ögon betraktade väl äfven då glasögonen, hvilka hans landsman en gång berört med sin fot. Förvånad lyssnade måhända det italienska lyckobarnet, då man berättade honom, hvilka härliga skapelser Schubert åstadkommit under sin korta lifstid. Men för Pietro Mascagni, under de mångfaldiga fester, hvilka gäfvos till hans ära, sjöngos säkerligen inga Schubertsånger, som en gång för »svanen från Pesaro».

Till våra prenumeranter!

I Svensk Musiktidnings utgifvande inträder nu, såsom vanligt och i likhet med flera utländska musiktidningar, ett uppehåll i sommar, under »den döda säsongen», då det högre musiklifvet å scenen och i konsertsalongen ligger nere. Från och med 1 september fortsättes tidningen såsom förut med två nummer i månaden.

Redaktionen.

Franz von Suppé.

Den 22 maj på aftonen afled denne bekante operettkomponist i Wien efter en tids sjuklighet. Han föddes den 18 april 1820 i Spalato (Dalmatien) och tillhörde en ursprungligen belgisk familj. Efter faderns död flyttade hans mor till Wien, och då hans stora musikaliska begåfning gjorde sig bemärkt, blef han intagen i konservatoriet der och fick Sechter och Seyfried till lärare i komposition. Redan vid 13 års ålder komponerade han en messa, som uppfördes och vann erkännande af kritiken; 14 år gammal skref han en liten opera »Der Apfel», som uppfördes privat. Då han var 19 år komponerade han en opera »Virginia», som vann Donizettis bifall. Denne tog honom med sig till Padua och gaf honom goda lärdomar beträffande komposition. Efter återkomsten till Wien blef Suppé kapellmästare vid Josephstadt-teatern, sedan vid Theater an der Wien, och flyttade 1862 till Quai-teatern samt, då denna nedbrann, till Karl-teatern, der han firade sina största triumfer. En kort tid har han ock varit kapellmästare i Pressburg.

Franz Suppé var den förste betydande tyske operettkomponist och är mest känd som sådan, men han har äfven skrivit allvarligare musik, såsom ett requiem, kvartetter m. m. Med den muntra operetten har han vunnit ett mycket bekant namn och skördat guld tillika. Efter att ha lemnat kapellmästaretjensten, har Suppé tillbragt somrarna på sitt vackra landtogs och vintrarna i Wien. Suppé arbetade mycket fort, men det var ej lätt att få honom till skrifbordet. Hade han väl fått ett arbete i gång, kunde han deremot hålla sig inne veckotal och ej ge sig ro förr än han slutat det. »Fatinitza» komponerades på ett par månader och »Boccaccio» ungefär på samma tid. Genom talangfull behandling af sitt ämne och stor produktivitet intager Suppé som operettkomponist ett framstående rum. Hans friska

och muntra melodier, älskvärda små kantilenor och visor och den upprymda stämning han lyckats inlägga i sina med lyckliga texter försedda operetter ha förskaffat honom stor popularitet i många länder, icke minst i Sverige. Listan på hans dramatiska kompositioner är ganska stor:

»Das Mädchen vom Lande» (1874), »Paragraph 3» (1858), »Das Pensionat» (1860), »Die Kartenschlägerin», »Zehn Mädchen und kein Mann» (1862), »Flotte Bursche» (1863), »Das Corps der Rache» (1863), »Pique Dame», »Die schöne Galathea» (1865), »Leichte Kavallerie» (1866), »Freigeister», »Franz Schubert», »Cannebas», »Frau Meisterin», »Banditenstreiche», »Tantalusqualen» (1868), »Isabella», »Die Prinzessin von Dragant», »Fatinitza» (1876), »Tricoche und Cocolét», »Boccaccio» (1879), »Donna Juanita» (1880), »Der Gascogner» (1881), »Herzblättchen» (1882), »Die Afrikareise» (1883), »Des Matrosen Heimkehr» (1885), »Bellman» (1887), »Die Jagd nach dem Glück» (1888).

Af dessa ha flere, särskildt »Lätta kavalleriet», »Afrikaresan», »Fatinitza», »Boccaccio» och »Donna Juanita», med stort bifall uppförts i Sverige.

»Tannhäuser» i Paris.

Som bekant blef Wagners »Tannhäuser» i mars 1861 vid första uppförandet i Paris uthvisslad. Österrikiska sändebudets gemål, furstinnan Pauline Metternich hade genom sitt inflytande vid Napoleon III:s hof genomdrifvit att »Tannhäuser» blef uppförd å Stora operan. Furstinnan hade inbjudit Wagner att gifva sin opera i Paris; han inträffade der snart derpå och erinrade henne om löftet. Hon berättar derom sjelf sålunda:

»På en af kejsarinnan Eugénies vanliga måndagsmottagningar, till hvilka fursten och jag alltid voro inbjudna, företog jag mig att bringa saken å bane. Då kejsar Napoleon denna afton konverserade med mig passade jag på och yttrade: »Ers majestät, jag har en bön att framställa, men ni måste bevilja mig den.» — Först och främst måste jag få veta hvad den gäller,» svarade kejsaren, »men förmodligen kan jag bifalla den.» — »Det är fråga om en komponist», svarade jag, »en komponist af stort rykte, Wagner...» — Wagner, Wagner...» återtog kejsaren, jag har aldrig hört det namnet, men om ni går i borgen för honom...» — »Hans operor »Lohengrin» och »Tannhäuser» hafva i Tyskland haft lysande framgång», fortfor jag, »och komponisten skulle känna sig lycklig öfver att få framföra sina verk äfven på Stora operan i Paris.» — »Hvar för icke», svarade Napoleon, om ni

intresserar er därför.» — »Mycket, mycket, ers majestät», inföll jag. »Nå, med stort nöje», var Napoleons älskärda svar i det han vände sig till den närvarande intendenten Bacciocchi med de orden: »Vi måste låta den här operan — hur hette den, furstinna? »Tannhäuser» ers majestät!» — »Så var det ja, hör nu Bacciocchi, vi måste låta »Tannhäuser» bli uppförd å Stora operan. Drag försorg om att det blir snart.» Bacciocchi bugade sig och svarade att han genast skulle ombestyra detta.

»Så skedde ock», fortfor furstinnan i sin berättelse. »Repetitionerna be drefvos energiskt och första representationen af det tyska verket stod snart för dörren. Vare sig nu att Wagner själf genom sitt nervösa temperament och föga insmickrande väsen skaffat sig flere fiender, eller att en allmän misstämning mot kejsarhofvet var rå dande eller hade intrigerna bakom kulisserna mot det utländska verket alstrat en fientlig stämning, allt nog: »Tannhäuser» gjorde fiasco och föran ledde skandal.»

Uppgiften att Jockey-klubben i Paris intrigerat, därför att ingen ballett före kom i operan, förnekas; orsaken till komponistens dåliga behandling var väl af komplicerad art. Med undantag af den präktiga intågsmarschen, som vann stormande bifall, blefvo nästan alla nummer utskrattade och uthvisslade. Man skrek och hvisslade, de eleganta ste personer hade med sig hvisselpipor eller blåste i nycklar. Publikens befann sig i ett uppror, som väl knappast någon teater bevittnat.

Flere gånger sände jag mina vänner till olika loger der larret var störst för att be dem som sutto der iakttaga en vänligare hållning. Förgäfvos. Hr Jules Janin, följetonisternas dåvarande konung, skref en följetong, deri han bl. a. påstod att jag i vrede slagit sönder min solfjäder mot logebalustraden. Detta hör till de många öfverdrifter, som då berättades. Jag höll mig alldeles lugn hela aftonen ehuru naturligtvis bedröfvad. Men riktigt är hvad jag då yttrade till en person när jag steg ned för operatrappan: »Ni ha nu förhånat Wagner, men om 25 år skall man helsa honom med jubel i Paris!» Och jag har fått rätt.»

Den 13 maj detta år gick nämligen Wagners »Tannhäuser» med stor succès öfver Stora operans scen i Paris.

Musikpressen.

På Abrah. Lundquists förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Humperdinck, E.: *Hans och Greta*, Potpourri af H. Cramer. Pris 1 kr.

För sång:

Bergström, Anna: *Sångkurs för skolan*, systematiskt ordnad. Första häftet (för läraren): Gehörsång. Pris 65 öre. — Andra häftet: Tonträfningskurs. Pris 70 öre. — Tredje häftet: Två- och trestämmiga sånger. Pris 65 öre.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Stolpe Gustaf: *Den gamla goda tiden*. Impromptu (alla menuetto) op. 94. Pr. 1 kr; Strelezki, Anton: *Mazurka* Pris 75 öre; Teilman, Chr.: *»Ejerran han dröjer»*, finsk folkvisa, paraphrase. Pris 50 öre; Wilm, Nicolai, von: *Miniatyrer* (ur opus 135). Pris 1 kr; *Gånglåtarna från Helsingland*, arrangerade af Karl Dahlström. Pris 50 öre. *Kgl. Vermlands Regementes Defileringsmarsch*, N:o 1. Pris 50 öre; Zousa, John Philip: *Amerikansk Frihetsmarsch* (The Liberty Bell). Pris 50 öre; Boivie, Gustaf: *Kavallerimarsch*. Pr. 50 öre; — *A la plus belle*, Vals (ny upplaga). Pris 1 kr; Wintzell, Axel: *Snödroppen*, Vals. Pris 1 kr;

För en röst, med piano:

Peterson Berger, Wilh: *Ur »minnesångarna i Sverige»* af P. D. A. Atterbom. 1. Sorg (c-f). 2. Appellgården (c-f.) op 7. Pris 75 öre; Schumann, Robert: *Fem sånger* för bas, sjungna af Joh. Elmsläd m. fl. 1. Röda Hanna (b-d). 2. Ingen (h-d). 3. Blondels sång (b-e eller f). 4. På vandring (d-d). 5. Soldatbruden (ass-ess). Pris 2 kronor; — *Röda Hanna* (separat), ballad. Pr. 1 kr.

På Carl Gehrmans förlag har utkommit:

För piano, två händer:

Ericson, Fredrik: *Meissner-Marsch*, tillägnad dir. Aug. Meissner. Pris 50 öre.

Cramers Potpourri innehåller åtskilliga vackra melodiska stycken ur den här nyss upptagna och öfverallt med stor framgång gifna operan af Humperdinck.

»Sångkursen för skolan» är enligt författarinns företal »ett med stöd af mångårig erfarenhet och efter studier af metodisk sångundervisning i in- och utländska skolor gjort försök att i för småskolan utarbetade, systematiskt ordnade» kurser lemna ett för sångundervisningen tidsenligt material. De tre häftena åtföljas af ett intyg från K. musikaliska akademien, som efter grundlig pröfning lofordar arbetet. »Akademien tvekar icke», heter det, »att om arbetet uttala det emdöme, att genom detsamma inlagts en ej ringa förtjänst om tonkonsten, i den mån den är beroende af en god sångundervisning i skolorna».

Boken synes oss bygd på goda grundsatser och vara praktiskt uppställd. De första häftenas indelning i »terminer» (1:a häftet 4, 2:a häftet 7) torde dock vara en för noga begränsad anvisning. Sångerna äro i allmänhet väl valda och lämpade för barnens uppfattning, sättningen till tonläge och stämföring kan äfven godkännas. Ett

par anmärkningar till 3:e häftet till låta vi oss göra. Sången n:o 19 »Hemmet» till »österrikiska folksångens» melodi af Haydn, har fått en något pjollrig text. Här hade bättre kunnat användas den bekanta dikten af Wallin »Hör, i fria rymder skalla helga klockors» etc., hvilken just sjungits på denna melodi. N:o 51, Wennerbergs »Bjöd så i Thule», är oriktigt och onödigt förändrad. Andra stämman vid »sätte jag lifvet till» bör, i stället för a unisont med första i hela takten, ha: a g f e (nedgående) a. I näst sista takten borde slutttonerna a, ciss i stället vara e, a. De 12 trestämmiga sångerna äro alla utom en andliga. Hvarför valet ensamt träffat sådana förstå vi ej. I det andra häftet torde äfven en och annan sådan ha kunnat ge rum för någon annan lämplig uppträskande barnsång.

Styckena af Stolpe, Strelezki, Teilman och Wilm äro behagliga, ej svåra salongsstycken. I första rummet kunna vi ställa »Miniatyrerna» af Wilm, hvars framstående förmåga som pianokomponist vi ofta haft tillfälle att påpeka. — »Gånglåtarna» äro naturligtvis enkel folkmusik och intressera såsom sådan. Marschern och dansmusiken låta väl höra sig, särdeles Boivies och Defileringsmarschen, hvars komponist ej nämnes. — I Peterson-Bergers sånger råder, såsom man kan förstå, en allvarigare stämning; de äro för öfrigt melodiskt och harmoniskt anslående. De klassiska Schumann-sångerna, med utförlig text, rekommendera sig själfva. Den mest bekanta bland dem, »Röda Hanna», är, hvad man ser, särskildt utgifven såsom utgörande N:o 58 i samlingen »Bassångarens Album». Det angifna tonomfånget visar, att de lämpa sig väl för vanliga bas- och barytonröster.

Meissner-marschen är, utan att röja ovanligare egenskaper, en både rytmiskt och melodiskt anslående komposition.

Dödsfall inom musik- och operaverlden 1894.

Alboni, Marietta, berömd altsångerska, f. 10 mars 1823 i Cesano (Romagna), † 23 juni i Ville d'Avray.

Baer, Abrah., kantor vid mosaiska församl. i Göteborg, † derst. 6 mars.

Barbieri, Francisco, Asenio, spansk tonsättare, f. 2 aug. 1823 i Madrid, † derst. i början af året.

Bülow, Hans Guido von, berömd pianist och dirigent, f. 8 jan. 1830 i Dresden, † 12 febr. i Kairo.

Chabrier, Alexis Eman., tonsättare, † 13 sept. i Paris, 53 år.

Ciaffai, Francesco, tenorsångare, † i Florens.

Czibulka, Alfons, kapellmästare, komponist, f. 14 maj 1842 i Ungern, † 27 okt. i Wien.

- Diem, Josef*, violoncellvirtuos, † i Konstanz, 57 år.
- Fahlström, Chr.*, operasångare, † i dec. i Kristiania.
- Fahrbach, Philippe F.*, jun., kapellmästare, danskomponist, f. 1843 i Wien, † derst. (mars).
- Helmholtz, Herman Ludv. Ferd.*, professor, ryktbar fysiolog och fysiker, f. i Potsdam 31 aug. 1821, † i Berlin 8 sept.
- Hennum, Johan*, norsk musiker, f. 1836, † i Kristiania 13 sept.
- Klint, Fredrik Vilhelm*, nestorn bland svenska tonsättare, f. 1811 på Gotland, † härst. 1 juni.
- Lewandowski, Louis*, musiklärare vid synagogan i Berlin, komponist, f. 3 april 1823 i Wreschen (Posen), † 5 febr. i Berlin.
- Lindholm, Robert*, domkyrkokantor, sånglärare i Göteborg, f. 1840, † derst. 5 sept.
- Lissmann, Heintz Fritz*, barytonsångare, f. 27 mars 1847 i Berlin, † 5 jan. i Hamburg.
- Lund, Bjarne*, operasångare, f. 27 mars 1858, † i Kristiania 22 dec.
- Osborne, George Alex.*, pianist och komponist, f. 1806 i Limmerick, † i London (april).
- Patey, Janet Monach*, f. *Whylock*, berömd engelsk sängerska, f. 1844 i London, † i Sheffield 28 febr.
- Penco, Rosina*, utmärkt sängerska, f. 1830 i Neapel, † i Perretta (Italien) i slutet af året.
- Rosenhain, Jacques*, pianist och komponist, f. 2 dec. 1813 i Mannheim, † 21 mars i Baden-Baden.
- Rubinstein, Anton Gregor*, världsberömd pianist och tonsättare, f. 28 nov. 1829 i Wichwatinez, † i Peterhof vid Petersburg 20 nov.
- Röntgen, Amanda*, f. *Maier*, talangfull violinspelerska, f. 1853 i Landskrona, † i Amsterdam under början af sommaren.
- Sax, Adolphe*, berömd fabrikant af blåsinstrument, f. 6 nov. 1814 i Dinant, † i Paris (mars).
- Schimon-Regan, Laura*, omtyckt sångartist, f. 1864 i Newyork, † derst. 24 jan.
- Sivori, Ernesto Camillo*, berömd violinvirtuos, f. 25 okt. 1815 i Genua, † derst. 19 febr.
- Sjöberg, Joh. Ludv. Edvin*, violinist i k. hofkapellet härst., f. i Stockholm 5 dec. 1865, † i Norrtelje 5 dec.
- Spitta, J. Aug. Philipp*, professor i musikhistoria och sekreterare vid k. konstakademien i Berlin, bekant Bachbiograf, f. 27 dec. 1841 i Hannover, † 13 april i Berlin.
- Wagner, Johanna*, sångartist och dramatisk konstnärinna, f. 13 okt. 1828, † 16 okt. i Würzburg.
- Whistling, Carl*, skriftställare, bekant utgifvare af en i musikhandeln oömbärlig förteckning öfver musikalier

och deras förläggare etc., † 8 april i Leipzig, 64 år.

Wright, T. H., engelsk harpvirtuos och lärare i harpspelning, † i London 21 maj, 88 år.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. operan. Maj 30. Böito: *Mefistofeles*, 2:a och 3:e akterna. Leoncavallo: *Pajazzo* (Nedda: signora Labia). — Juni 4. Auber: *Fra Diavolo*, 200:e gången (Zerlina: frök. Holmstrand). — 6. Bizet: *Carmen* (Carmen: frök. Almati). — 7. Massenet: *Navarresiskan*. Gluck: *Orfers*.

Operans nya program med repriserna af Brülls »Guldkorset» och Dentes »I Marokko» samt en balett hade endast lockat en fåtalig publik, ehuru föreställningen gafs till förmån för kungl. hofkapellets pensionsinrättning, ensamt detta anledning nog till talrikare besök. Tiden för denna recett borde ej väljas i terminens sista dagar denna årstid.

Handlingen i den första pjesen är följande:

Den unge värdshusvärden i en by nära Melun, Nicolas Pariset, har inskrifvits i den stora arméns af 1812 rullor och skall på sjelfva bröllopsdagen marschera med den till Ryssland. Hans syster Christine lofvar sin hand åt den, hvilken frivilligt inträder som broderns vikarie. Ingen af hennes landliga beundrare är hågad dertill, men en ung adelsman, Gontran de l'Ancre, som obemärkt bevittnat detta, åtager sig att inträda vid regementet i Nicolas' ställe. Han lemnar sergeanten Bombardon i uppdrag att mottaga förlofningspanten af Christine, hennes guldkors. Första akten slutar med truppernas afmarsch och bröllopet.

I andra akten, några år derefter, befinna vi oss i paret Nicolas' och Thereses hem. Hos dem uppehåller sig den till kapten avancerade Gontran, hvilken, sårad under fälttåget, en tid vårdats af Therese och Christine och nu är återställd. Christine älskar sin skyddsling och vet sig älskad af honom tillbaka, men hon kan ej bryta sitt löfte åt broderns för henne obekanta ställföreträdare, hvilken ju när som helst kan infinna sig med guldkorset. Hon tror ej Gontrans försäkran, att han egt men förlorat guldkorset. Då uppträder Bombardon, från fälttåget återkommen som krympling. Han har på slagfältet tagit guldkorset af Gontran, som han trott vara död, och härmed äro alla hinder undanröjda för de älskandes förening.

Det dramatiska innehållet af Dentes opera är nedanstående:

Den marokkanska paschan Schahabams favorit är f. d. Parissångerskan

Castagnette. En hennes förre kamrat och älskare, balettmästaren Almanzor, har upptäckt hennes vistelseort och har vid styckets början listat sig in i haremparken, der han också sammanträffar med henne. Men paret öfverraskas af den rasande paschan, och i en lustig buffaduet mellan honom och hans visir Agobar rådslås nu om hur brottslingen skall förgöras, med silkesnöre eller säck. Sällskapet aflägsnar sig och de båda älskande lemnas att begrunda sitt öde. Nu inträder paschans astrolog, Curtius, och naturligtvis har äfven han förut tillhört samma teatertrupp i Paris som de andra. Han har nu ledsnat på sin höga post och vill gerna återvända till Paris. Denna deras önskan tecknas förträffligt i ett af styckets hufvudnummer, den lifliga terzetten »Till Paris». Curtius får en idé. Han gifver Almanzor en ring, liknande en som paschan bär, och uppmanar honom att vid paschans inträde lyfta upp handen med ringen och förbanna honom. Paschan inträder och astrologen meddelar honom bland annat, att han upptäckt, att paschan har samma stjärna som en på samma dag född person, af hvars lif paschans öde är beroende. Man kan lätt, säger han, upptäcka denna ödesdigra hopkoppling på någon klenod, som liknar den man sjelf bär. Paschan upptäcker ringklenoden på Almanzors finger och nu blir det naturligen ej längre fråga om någon strypping, utan paschan uppjuder i stället all sin förmåga för att göra lifvet lätt för A. Han får till och med favoriten Castagnette, och då denna gör ett låtsadt motstånd, derför att Almanzor är fattig och paschan rik, erhåller A. rikliga presenter och får tillstånd att med sina båda vänner återvända till Paris, der »stjernbrodern» Almanzor säges ha utsigt att lefva längre än i Marokko.

Brülls opera, ehuru melodiös och bygd på klassisk grund, förefaller dock något matt och föråldrad i det hela, om än flere nummer kunna intressera. Af de utförande framstod mest fröken Karlsohn. En balett med temligen trivial musik, som förlängde programmet onödigtvis, skilde de båda operorna, af hvilka Dentes ovilkorligen vann priset genom frisk och komiskt verksam musik samt en lustig buffatext. Utförandet var också i denna opera förträffligt på alla händer. — I »Mefistofeles» och »Pajazzo» har contessina Labia tagit farväl af Stockholmsoperan, som hon nu gästet i ett par år. I »Pajazzo» hade hon på sistone lärt sig kärleksscenen med Silvio på svenska. Den behagliga sängerskan, hvars goda röst alltid vunnit erkännande, hyllades med blommor och många inropningar vid afskedet. Aubers kvicka »Fra Diavolo» gafs för godt hus, och mycket bifall egnades de utförande, i främsta rummet hr Ödmann och fröken Holmstrand äfven-

som det engelska paret fru Linden och hr Johanson. — För det gångna året har ej någon redogörelse ännu varit synlig.

Från in- och utlandet.

Kgl. operan avslutade den 7 juni sitt spelår. Det omnämnda gästspelet af fröken Petrini kom ej till stånd. Fröken Holmstrand, som detta år haft flitig tjänstgöring vid operan, lära vi komma att sakna under nästa spelår eller åtminstone hösttermin, emedan hon ämnar idka ytterligare sångstudier i Paris, dit hon snart afreser.

Donation. Till Musikaliska akademien har en person, som önskar vara okänd, öfverlemnadt 10,000 kr., hvaraf årliga afkastningen skall användas till stipendier åt elever i viol- och violoncellspelning.

Litteris et artibus har tilldelats lärarinnan vid härvarande musikkonservatorium fröken H. Tegerström.

K. Musikkonservatorium. Vårterminen slutade den 31 maj. Följande examina hafva aflagts:

Organistexamen af Axel Boberg, Andrew Bodfors¹⁾, Harald Gillgren, Cyrus Granér, Gustaf Odén, Thyra Pontin, Oscar Sandberg, Svante Sjöberg, Elisabeth Skarstedt, Ivar Säfstrand, Sara Wennerberg, Anna Wennström och Karl Wohlfart.

Kyrkosångarexamen af förut nämnda Bodfors, Granér, Sandberg, Säfstrand och Wennerberg samt Julius Engstrand²⁾, John Jakobson³⁾, Edouard Lindh⁴⁾, Abel Nordwall⁵⁾, Elis Rosell⁶⁾ och Elis Ullman⁷⁾.

Examen för behörighet till musikkärläro-tjänst vid allmänt läroverk af förut nämnda Engstrand, Granér, Jacobsson, Nordwall, Rosell, Sandberg, Säfstrand och Ullman samt Sven Holmberg⁸⁾.

Examen för behörighet till musikdirektörstjänst vid militärkär af Assar O:son Assar⁹⁾, Johan Ekblad, Erik Högberg, Otto Lundmark¹⁰⁾ och Ernst Nilsson.

Specialbetyg erhöles: i sång, Elin Ericsson; i pianostämning, förut nämnda Ekblad, Holmberg och Rosell, samt Georg Ekman¹¹⁾; i orgelns stämning och skötsel, Carl Axel Söderberg¹²⁾.

Bergs jeton (för elever i orgelklassen) erhöles Svante Sjöberg och Sara Wennerberg. **Konservatoriets jeton** tillerkändes afgående eleven Nilsson.

Stipendier och gratifikationier till sammanlagdt belopp af 1,425 kr. 50 öre tilldelades 25 elever.

Angående inträdessökandes anmälningar nästa termin, som börjar den 2 september, finnes anslag i konservatorium och annonseras den 1 och 15 augusti i Stockholms Dagblad.

¹⁾ Icke elev vid konservatorium.

²⁾ Har förut vid konservatorium aflagt organistexamen.

³⁾ Har förut aflagt den gamla (skol-) direktörsexamen.

⁴⁾ Har förut aflagt org.- och kyrkosångarexamina.

⁵⁾ Har förut aflagt org.-, kyrkos.- och lärarexamina.

Operasångaren Fritz Arlberg, som under senaste tiden uppehållit sig som sånglärare i Kristiania, har anländt till Stockholm.

Allmänna musikiska förskolan (Fredrik Petersens pianoinstitut) afslöt den 28 maj vårterminen med den åttonde af årets sedvanliga uppvisningar med eleverna inför deras närmaste anhöriga.

Under förskolans femåriga tillvaro har den ursprungligen från en äldre musikskola (A. F. Lindblads) hämtade idén att låta teoretiska studier i afpassadt mått åtfölja pianostudierna bibehållits, och denna anordning har alltjämt visat sig underlätta både uppfattningen och förklaringen af musikens innehåll och fördragssätt under spelktionerna. Den teoretiska samlektionen i veckan, som sålunda genomgått kurserna, har dock hvarken betingat hemarbete eller extra kostnad.

Beträffande framstegen i pianospel har det visat sig, att trots den knappa tid, som skolarbetet lemnar öfrigt för barnens musiköfningar, kan dock en normalt begåfvad elev efter tre års kurs med framgång försöka sig på en Mozarts sonat, och efter ytterligare två år på en Beethovens sonat.

Göteborg. I Trädgårdsföreningen fortfar Kalmar regementes musikkår att spela under dir. Hj. Meissners ledning, och samtidigt har Düringska damkvartetten der låtit höra sig till och med den 16 maj. I samma lokal och sedan i exercishuset ha ett par konserter gifvits af konstnärsfamiljen Knut Ekvall.

Från våra grannländer.

Kristiania. På Kristiania teater ha under maj och början af juni inga musikpjäser förekommit. På Eldorado-teatern har Fröbergiska sällskapet gifvit Hallströms »Per Svinaherde», »Den sköna Helena» och »Corneilles klockor», sista föreställningen den 31 maj. Näst sista var »Per Svinaherde» som benefice för hr Adami. — I samma lokal skulle den 4 juni hofoperasångerskan Oselio-Björnson och hennes man gifva en konsert med »opläsning».

Helsingfors. Svenska teatern slutade sina föreställningar den sista maj. I slutet af terminen gäfvos der uteslutande talpjeser med fru Håkanson och hr Svenberg såsom hufvudpersoner. — Ett par konserter gäfvos den 13 och 18 maj af den utmärkte pianovirtuosen Ferruccio Busoni, som äfven biträdde vid Helsingfors' musikinstituts 14:e musikafton. Detta hade sista maj sin andra offentliga uppvisning. — Den 9 juni kommer en stor musikfest att här på Kaisaniemi ega rum. Dirigenter vid densamma äro dir. R. Faltin, dir. M. Wegelius och kapellm. A. Leander. Till den 15 maj (sista anmälningsdagen)

hade ej mindre än 31 sångföreningar och hornkapell med sammanlagd nummer af 676 personer anmält sig till deltagande i denna.

Köpenhamn. Den 14 maj — J. P. E. Hartmanns 90-års födelsedag — gafs till hans ära på k. teatern: 1) »Guldhornene» af Oehlenschläger, komponerad som melodram af J. P. E. Hartmann (1832); vidare följde af honom: 2) »Liden Kirsten», romantisk opera i två akter, text af H. C. Andersen, och slutligen 3) »Thrymsquiden», balett af Bournonville. Samma program upprepades sedan. K. teatern har vidare — till den sista maj, då dess portar stängdes för säsongen — haft på spellistan: »Bajader», flere gånger under sista hälften af maj med fru Wendela Sörensen som gäst i Neddas rol, »Elverhöj», »Der var en gang...», baletten »Valkyrian» och allra sist »Trollflöjten». — Casino-teatern gaf till slutet af maj »Clairrettes 28 dage» med fru Anna Pettersson-Norrie som gäst.

Paris. »Tannhäuser» har fortfarande gifvits med god framgång å Stora operan. — Saint-Saëns har återkommit hit efter sin stora resa och medför Guirouds efterlemnade och nu af honom slutkomponerade opera »Brunhilda».

London. Operasäsongen å Coventgarden-teatern under sir Aug. Harris' egid, såsom högste impresario, började den 13 maj med Verdis »Otello» under maestro Mancinellis direktion. Den berömda tenoren Tamagno sjöng titelrolen och madame Albani var Desdemona. I den andra operan »Mefistofele» innehade fröken Agnes Janson en rol. — Violinisten Willy Burmester har låtit höra sig här och väckt entusiasm bland annat med Mendelssohns konsert.

Berlin. Kgl. operans termin slutade den 31 maj. Af alla operor har »Hänsel und Grätel» uppförts mest, nämligen 31 gånger under terminen.

Dödsfall.

Bott, Jean Joseph, utmärkt violinist, född 9 mars 1826 i Cassel, död 30 april i Newyork. Elev af Spohr blef han, efter att ha beklädt flere poster som konsertmästare och kapellmästare, hofkapellmästare i Hannover 1865. Pensionerad 1878 förestod han ett nytt konservatorium i Magdeburg och verkade från 1885 som musiklärare i Newyork. Han har komponerat två operor, »Der unbekante» (1854) och »Aktäa, das Mädchen von Korinth» (1862), vidare violinkonserter, en symfoni, solostycken för violin m. m.

Holmquist, Victor, skådespelare och operasångare, f. d. teaterdirektör, född i Stockholm den 24 september 1842, aflid på aftonen den 1 juni å Löfnäs, ett landsställe i trakten af Mariefred, der han brukade tillbringa somrarna.

Victor Holmquist var en förträfflig komiker och åtnjöt stor popularitet. Ehuru ej utrustad med framstående röstmedel var han dock en förträfflig operett- och i synnerhet kuplettsångare och med denna egenskap speciellt lycklig i föredraget af Sehlstedts visor. Som menniska var han mycket värderad för sin älskvärdhet och sitt glada lynne. Holmquist var först anställd i bokhandel, men hans håg för teatern gjorde att han vid 17 år tog anställning vid Smittska sällskapet och debuterade i en liten rol 1859 i Fredrikshald. Han var sedan engagerad vid flere trupper, till dess han 1870 anställdes vid Zetterholmska truppen, som spelade på Södra och Djurgårds-teatrarna. Genom sin såväl groteska som äfven godmodiga komik blef han snart publikens gunstling. Efter Zetterholms död 1873 öfvertog han jemte E. Wallmark ledningen af de båda teatrarna, dock blott till hösten samma år, gästade sedan å Mindre teatern och, efter hemkomsten från en utländsk resa 1874, å Djurgårdsteatern. Hösten samma år blef han anställd vid Nya teatern (invigd 19 jan. 1875), der han stannade

till Stjernströms död 1878. Sommaren 1879 gästade H. på Djurgårdsteatern, öfvertog tillsammans med Ludv. Josephson denna teater den 1 augusti samma år och blef jemte honom 1880 egare af denna teater. När k. operan försökte sig med dramatiska pjäser var H. anställd vid densamma, men har sedan gifvit gästroler å Södra och Vasa-teatrarna. Senast uppträdde han med Lindbergiska sällskapet på dess nyss avslutade turné i Norrland och Finland.

Bland de operettroler — och här fästa vi oss hufvudsakligen vid dem — hvari Holmquist varit mest lyckad, må nämnas don Cluncar i »Frihetsbröderna», Gaspard (»Corneilles klockor»), Vynaire (»Lilla hertigen»), Lambertuccio (»Boccaccio»), Campistrou (»Tjufskytarne»), Lorenzo (»Rosenkind»), Pomponio (»Donna Juanita»), Baltazar (»Lustiga kriget»), Corniski (»Niniche»), hvarjemte vi ej kunna underlåta att påminna om hans onkel Bræsig i »Lifvet på landet» och teaterdirektör Striesse i »Sabinskornas bortröfvande» bland hans komiska talroler.

Tonkonstens mest enkla skapelser verka alltid mäktigast. (Herder.)

Nutidsoperan måste kallas sannskylligt sjunken. Den har urartat till raffinerad lyx och rätt barbari. (Ambros 1860.)

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande.

Deltagarne i den af sällskapet år 1894 ordnade pristäflan underrättas härom, att sällskapet, på förslag af prisnämnden, tilldelat andra priset åt Herr D:r Karl Valentin i Göteborg för »Champagne», komponerad för tenorsolo och manskör, samt tredje priset åt Herr Fil. D:r A. M. Myrberg för kvartetterna »Utfärd» och »När sol sjunkit». Tillika har sällskapet, äfvenledes på prisnämndens förslag, beslutat tilldela ett extra tredje pris åt Herr John Jacobsson för kvartetten »Åkten-skapsfrågan». Öfriga täflande torde innan den 1 nästkommande Juli låta afhemta de ingifna kompositionerna hos sällskapets skattmästare, Hofmusikhandlaren Georg Abr. son Lundquist, Malmorgsgatan 8, Stockholm, efter hvilken tid sällskapet fritager sig från allt ansvar för nämnda kompositioner.

Stockholm den 14 Maj 1895.

Styrelsen.

Skandinaviska Orgelfabrikens Kammarorglar,

hvarå de nyaste uppfinningar och förbättringar tillämpas, äro af våra förmästa orgelkännare såväl i Stockholm som i landsorten enhälligt vitsordade för att vara de bästa i Norden tillverkade. Prisbelönta i Köpenhamn 1888 (enda pris med medalj), i Norrköping 1889, i Helsingborg 1890 (första pris). Priskuranter sändas på begäran franko.

Skandinaviska Orgelfabriken.
Kontor och utställning i Stockholm:
Mästersamuelsgatan 24.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris (endast kontant) af Expeditionen.

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Taflar och Orglar från in- och utländska utmärkta Fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras.

Äldre Pianos tagas i utbyte.
OBS. Ständigt lager af Flyglar från Blüthner och Pianinos från G. Schwechters berömda fabriker.

Gust. Petterson & Komp.

43 Regeringsgatan 43.

Flyglar, Taflar och Pianinos från J. G. Malmsjö.

J. G. MALMSJÖ, Piano-Fabrik, Göteborg,

etablerad 1843,

Kgl. Hofleverantör

FLYGLAR och PIANINOS,

prisbelönta med

Nitton Första pris

vid utställningarna i

STOCKHOLM 1851	PARIS 1867	UDDEVALLA 1874
GÖTEBORG 1860	GÖTEBORG 1871	PHILADELPHIA . . . 1876
KARLSTAD 1862	KÖPENHAMN 1872	BORÅS 1880
LONDON 1862	WENERSBORG 1872	MALMÖ 1881
MALMÖ 1865	WIEN 1873	ÖREBRO 1883
STOCKHOLM 1866	RUGBY, ENGLAND. 1873	KÖPENHAMN 1888

samt senast å Industriutställningen i Göteborg 1891

Handtverks- och Industriföreningens

Hederspris.

OBS!

Den enda svenska pianofabrik, som vid täflan alltid erhållit högsta priset.

OBS!

Talrika vitsord från framstående konstnärer föreligga.

Garanti lämnas i minst fem år för instrumentets hållbarhet och varaktighet.

Säljas på bekväma afbetalningsvilkor. Gamla instrument tagas i utbyte.

Eleganta Permar

till Svensk Musiktidning finnas till salu å 2 kronor hos P. Herzog, Malmskilnadsgatan 54.

Innehåll: Frederik Frederiksen (med porträtt). — Franz Schubert och Rossini, af Elise Polko. — Till våra prenumeranter. — Franz von Suppé (med porträtt). — »Tannhäuser» i Paris. — Musikpressen. — Dödsfall inom musik- och operaverlden 1894. — Från scenen och konsertsalen. — Från in- och utlandet. — Dödsfall. — Annonser.